

УТВЪРЖДАВАМ:

**МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

АНГЕЛ НАЙДЕНОВ

PZ-39-11/29.08.2014г.

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „РОДОЛЮБИЕ“
(2014 – 2016)**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмата е инструмент за изпълнение на приоритетите в политиката на Министерството на от branата за военно-патриотично възпитание на младите хора, за социалните дейности за отдиха и свободното време на военнослужещите и техните семейства, за информационната и културно-художествената дейност на военните клубове в страната. Тя се базира на отчетените потребности от развитието на дейността на гарнизонните военни клубове в страната и на традициите в тяхната работа в столетното им съществуване.

Патриотичното възпитание е част от възпитателния процес, който има за цел формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание в семейството, в училището, чрез приемане и спазване на обществените норми на поведение. Днес, поради разместване на пластовете в ценостната система, липсата на точни ориентири, на национална доктрина, патриотичното възпитание се осъществява много по-трудно.

През различните периоди след Освобождението на България от Османско робство е имало моменти, когато младите българи със затаен дъх са слушали националния химн, вперили поглед в издигащият се български трибагренник. Имало е и десетилетия, когато в българските училища са се изучавали предмети, като Родинознание и Родна реч. Правили са се походи по стъпките на Ботевата чета, организирали са се посещения на музеи и исторически места и природни забележителности.

В днешния динамичен 21 век, всичко това е пренебрегнато, забравено и отстъпило място на един период на духовен упадък, където поколение българи израства без духовни и патриотични ценности.

Програмата е в съответствие и изпълнява целите на Стратегията за национална сигурност на Република България с времеви хоризонт 2020 г.

Стратегията очертаava по-широко разбиране за националната сигурност, като извежда на предно място сигурността на гражданина, обществените и икономическите аспекти, без да подценява измеренията, свързани с от branata, външната политика, разузнаването, охраната на обществения ред и защитата на законността. Според нея: „Политиката на Република България в сферата на сигурността се изгражда върху ценностите на демокрацията, на националната ни култура, правата на човека и гражданина, на равните възможности за развитие на личността. Адаптирането към променящата се среда за сигурност налага ново степенуване на приоритетите в политиката за сигурност, включване на цялостния институционален потенциал на обществото, прилагане на нови форми на взаимодействие между държавата, бизнеса и неправителствения сектор“.

Програмата е съобразена и с принципите на политиката за национална сигурност:

- диалог и разширено партниране между гражданите, обществото и държавата;
- доверие между държавните институции и сътрудничество с частния сектор, неправителствените организации и гражданите, със съюзниците в НАТО и ЕС и със страни партньори;

Националната програма „Родолюбие“ е разработена в съответствие Глава III от Наредба N-12/17.07.2014 г. на министъра на от branata, чл. 26, т.29 и чл. 226м от Закона за от branata и въоръжените сили на Република България, отнасящи се до дейностите по подпомагане и грижа за военноинвалидите и военнопострадалите, както и сътрудничеството с военно-патриотичните съюзи, организации, сдружения за военнослужещите и определяне на формите за провеждане на военно-патриотично възпитание.

В чл. 23 от Конституцията на Република България се казва, че държавата създава условия за свободно развитие на науката, образоването и изкуството, както и полага грижи за опазване на национално историческото и културно наследство.

Текстовете са съобразени и с други нормативни документи, резултатите от проведени проучвания и анализи на състоянието и потребностите на военнослужещите и техните семейства, офицерите и сержантите от запаса и резерва, ветераните от войните, военноинвалидите и военнопострадалите, служителите на Министерството на от branata, военно-патриотичните съюзи и други родолюбиви граждански организации.

От 1 декември 2009 г. е в сила Договорът от Лисабон, който овласти Европейския съюз с компетентност да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите-членки в областта на социалната политика.

На 3 март 2010 г. Европейската комисия представи Стратегия ЕВРОПА 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (COM(2010) 2020), с която е съобразена и настоящата Програма.

Програмата се осъществява от Изпълнителната агенция "Военни клубове и военно-почивно дело" за периода 2014 – 2016 г.

Средствата за дейностите по програмата се осигуряват в рамките на утвърдената бюджетна квота по програмната структура на Министерството на от branата за текущата година, формираща издръжката на Агенция «ВК и ВПД». Средствата са индикативни и ще бъдат регламентирани в зависимост от възможностите на бюджета.

Година	Индикативен бюджет
2014	150 000 лв.
2015	450 000 лв.
2016	650 000 лв.

Национален координатор на програмата е изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело" (ИАВКВПД).

Националният координатор изготвя и утвърждава условията за разработване на проектни предложения с подробно описание и разяснение на изискванията към организацията и проектните дейности, съобразно определените стратегически приоритети, направления и индикативни дейности.

Право да кандидатстват с проекти по Национална програма „Родолюбие“ имат военно-патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и от branата, сдружения на военнослужещи, резервисти, запасни, ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност, съгласно Глава III на Наредба N-12/17.07.2014 г. на МО, в задължително партньорство с гарнизонен (военноморски) клуб.

ВИЗИЯ

1. Военно-патриотичното възпитание на гражданите и основно на младите хора в духа на националната ни гордост и идентичност, чрез създаване и прилагане на механизми за инвестиране във възпитателни, социални, културно-художествени и информационни дейности, които допринасят за пълноценното социално-икономическо развитие на България като страна член на Европейския съюз и на НАТО.

2. Подобряване качеството на живот на военнослужещите и техните семейства, офицерите и сержантите от запаса и резерва, ветераните от войните, военноинвалидите и военнопострадалите, служителите на Министерството на от branата чрез стимулиране на инициативи за достъп до информация, касаеща оттиха и възстановяването, предоставянето на социални услуги, здравеопазване създаване на условия и възможности за свободното време чрез различни форми на културно – художествени дейности, мотивация и подкрепа за трудова реализация, консултиране и форми за надграждане и придобиване на нови компетентности.

Основни принципи за реализацията на Програмата:

- **Съответствие** на дейностите и услугите с националните, европейските и международни стратегически документи.
- **Законосъобразност**
- **Недискриминация, обществена солидарност и толерантност.**
- **Ефективност и ефикасност** на проектите и инициативите.
- **Децентрализация.**
- **Равен достъп** в районите на страната.
- **Иновативност** в процеса на планиране и реализация от военните клубове на проекти и инициативи.
- **Професионализъм** при управлението на дейностите.
- **Ефективност, прозрачност и икономичност** при усвояването на финансовите средства.
- **Надграждане** и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги.
- **Изграждане на мрежа от партньорства** на местно, регионално и национално ниво с участието на всички заинтересовани страни.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТИ

Стратегическите приоритети на Програмата са в съответствие с Националните интереси, формулирани в раздел II, гл. 2, т. 19 и 20 на Стратегията за национална сигурност на Република България.

Приоритет 1. Съхраняване и развитие на националната идентичност, изграждаща се на основата на единно гражданство.

Основни направления:

- Популяризиране на дейността по военно-патриотичното възпитание в обществото.
- Насърчаване на самоорганизирането офицерите и сержантите от запаса и резерва и други граждани.
- Насърчаване на инициативи.

- Популяризиране и мултилициране на добри практики на гражданска активност.
- Насърчаване на сътрудничеството между гражданските структури и гарнизонните военни клубове (ГВК).
- Насърчаване и организиране участието на младежи, граждани и военно-патриотични организации в доброволчески инициативи.
- Изграждане на умения за работа в мултикультурна среда.
- Насърчаване и подпомагане на толерантността, разбирателството, взаимодействието и диалога между гражданите в обществото.
- Насърчаване на работата в мрежа и обмяната на опит.
- Популяризиране на работата с книги.

Индикативни дейности:

- Проучване на мнение и нагласи;
- Разработване и разпространение на информационни материали;
- Представяне на актуална, систематизирана и достъпна информация;
- Организиране на национални, областни и общински информационни кампании;
- Организиране на конференции и дискусии;
- Осъществяване на семинари и кампании;
- Прилагане на интерактивни форми за военно-патриотично възпитание на деца и подрастващи.
- Сформиране на клубове за офицера (сержанта), клубове „Родолюбие“ и други;
- Сформиране на работни групи между военно-патриотични съюзи, граждански лидери и работещи в ГВК;
- Подпомагане на кампании за набиране на военнослужещи;
- Осъществяване на дейности и инициативи с участието на доброволци;
- Подготовка и разпространение на наръчници и ръководства за работа с военно-патриотичните съюзи и в ГВК.
- Въвеждане на изнесени/мобилни форми на военно-патриотично възпитание;
- Въвеждане на изнесени/мобилни форми на културно-художествена и информационна дейност;
- Популяризиране дейността на ГВК и военно-почивните домове;
- Организиране на срещи, дискусии и семинари на местно, областно и национално ниво по различни аспекти от работата на Армейските културно-информационни центрове (АКИЦ).

Приоритет 2. Развитие на възпитанието, науката и научно-приложните дейности в духа на националните и общеевропейските ценности.

Основни направления:

- Развитие на мрежа от Армейски културно-информационни центрове (АКИЦ);
- Насърчаване на инициативи.
- Популяризиране на актуални теми в изпълнение на политиките на Европейския съюз и НАТО.
- Изграждане на умения за работа в мултикультурна среда. Културен обмен.
- Насърчаване и подпомагане на толерантността, разбирателството, взаимодействието и диалога между гражданите в обществото.
- Насърчаване на мобилността и инициативността на гражданите в страната и в чужбина;
- Популяризиране на европейското сътрудничество във военно-почивното дело.

Индикативни дейности:

- Разработване и разпространение на информационни материали;
- Представяне на актуална, систематизирана и достъпна информация;
- Консултиране;
- Организиране на национални, областни и общински информационни кампании;
- Организиране на конференции и дискусии;
- Осъществяване на семинари и кампании;
- Прилагане на интерактивни форми за военно-патриотично възпитание на деца и подрастващи.
- Предоставянето на индивидуални, семейни или групови консултации;
- Обмяна на опит и добри практики;
- Сформиране на работни групи между военно-патриотични съюз, гражданска лидери и работещи в ГВК;
- Подпомагане на кампании за набиране на военнослужещи;
- Подготовка и разпространение на наръчници и ръководства за работа с военно-патриотичните съюзи и в ГВК.
- Въвеждане на изнесени/мобилни форми на военно-патриотично възпитание;
- Въвеждане на изнесени/мобилни форми на културно-художествена и информационна дейност;
- Популяризиране дейността на ГВК и военно-почивните домове;

- Организиране на срещи, дискусии и семинари на местно, областно и национално ниво по различни аспекти от работата на АКИЦ.

Приоритет 3. Гарантиране интегритета на българското гражданско общество.

Основни направления:

- Насърчаване на самоорганизирането офицерите и сержантите от запаса и резерва и други граждани.
- Популяризиране и мултилициране на добри практики на гражданска активност.
- Подпомагане на ефективното представителство на интересите на запасното войнство във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на национално, областно и общинско ниво.
- Насърчаване на сътрудничеството между гражданските структури и ГВК.
- Осигуряване на ефективен достъп до информация и консултиране на граждани в малките населени места и селските райони.
- Изграждане на умения за работа в мултикультурна среда.
- Насърчаване и подпомагане на толерантността, разбирателството, взаимодействието и диалога между гражданите в обществото.
- Насърчаване на работата в мрежа и обмяната на опит.

Индикативни дейности:

- Проучване на мнение и нагласи;
- Разработване и разпространение на информационни материали;
- Предоставяне на актуална, систематизирана и достъпна информация;
- Организиране на национални, областни и общински информационни кампании;
- Организиране на конференции и дискусии;
- Осъществяване на семинари и кампании;
- Прилагане на интерактивни форми за военно-патриотично възпитание на деца и подрастващи.
- Сформиране на клубове за офицера (сержанта), клубове „Родолюбие“ и други;
- Обмяна на опит и добри практики;
- Разработване и издаване на наръчници и ръководства за работа, свободно време и отдих на военнослужещи и граждани;
- Сформиране на работни групи между военно-патриотични съюзи, гражданска лидери и работещи в ГВК;

- Осъществяване на дейности и инициативи с участието на доброволци;
- Подготовка и разпространение на наръчници и ръководства за работа във военно-патриотичните съюзи и в ГВК.
- Проучване на мнение и нагласи в малките населени места и селските райони;
- Въвеждане на изнесени/мобилни форми на военно-патриотично възпитание;
- Въвеждане на изнесени/мобилни форми на културно-художествена и информационна дейност;
- Насърчаване на гражданская активност за местно развитие сред запасни и резервисти.
- Популяризиране дейността на ГВК и военно-почивните домове.

Министърът на от branата обявява годишните приоритети, направления и индикативни дейности към тях. Те се определят за всяка текуща година в зависимост от обявените национални приоритети, конкретните нужди на целевите групи и от социално – икономическата среда в страната.

Конкретните срокове и условия за кандидатстване за всяка текуща година, както и размера на отпусканата индивидуална максимална стойност на финансово подпомагане, се оповестяват от националния координатор чрез публикуване на конкурсните процедури и предоставяне на детайлни указания за разработване на проекти по Програмата.

III. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Популяризиране на родолюбивите и демократични ценности и традиции и подобряване на практиките на възпитателна, социална, културно-художествена и информационна дейност.

2. Предоставяне на подкрепа за реализация на национални, регионални и местни инициативи и кампании за насърчаване на гражданско участие в сферата на военно-патриотичното възпитание.

3. Осигуряване на културно-художествените и социални дейности и предоставяне на предвидените информационни и консултантски услуги чрез обезпечаване работата на Армейски културно-информационни центрове, покриващи територията на страната.

4. Осигуряване на информация и консултации и насърчаване реализирането на различни дейности и инициативи, съобразно нуждите на целевите групи.

5. Улесняване на достъпа до дейности и информация на гражданите от малките населени места.

6. Повишаване капацитета и качеството на работа в гарнизонните военни клубове, военно-патриотичните съюзи и други родолюбиви

граждански организации и на сърчаване обмяната на опит и работа в мрежа.

IV. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Програмата е насочена към:

- Военнослужещи, цивилни служители на БА и МО и техните семейства;
- Офицерите и сержантите от запаса и резерва;
- Деца, младежи и граждани от общините, в които има ГВК и съседните им общини;
- Членове на военно-патриотични съюзи и други родолюбиви граждански организации;

V. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Програмата се реализира на територията на цялата страна.

В зависимост от спецификата на приоритетите и дейностите на Програмата и като се отчита наличието на военни формирования и голям брой, организирани в сдружения, офицери и сержанти от запаса и резерва, при финансиране на проекти може да се прилага следното териториално разделение:

I зона – Национални проекти,

II зона – Проекти на територията на райони за планиране или за родове войски,

III – Проекти с участието на ГВК в близост до военни формирования или в общини с голям брой офицери и сержанти от запаса и резерва,

IV зона – Проекти на други ГВК.

VI. СТРУКТУРА НА ПРОГРАМАТА

Програмата предвижда финансирането на дейности по следните основни подпрограми:

ПОДПРОГРАМА 1: НАЦИОНАЛНИ ИНИЦИАТИВИ И КАМПАНИИ „ВОЕННО-ПАТРИОТИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ”

Специфични цели:

- Подкрепа на дейности, организиране и провеждане на инициативи и кампании на общинско, областно и национално ниво по актуални теми, свързани с военно-патриотичното възпитание и гражданското участие.
- Изграждане на общности (клубове), работещи в сферата на военно-патриотичното възпитание.
- Прилагане на неформални методи за придобиване знания, умения и опит, свързани с военно-патриотичното възпитание;

- Подкрепа на дейности за популяризиране и отбележването на дати, събития и личности в българската история.
- Разработване и достъп до обучителни програми в сферата на военно-патриотичното възпитание.

Форми за постигане на целите:

а) организиране и провеждане на концертни програми по повод бележити дати от националната ни и военна история и празниците на военните формирования и видовете въоръжени сили;

б) организиране и провеждане на фестивали с участието на школи в областите на изпълнителското изкуство с патриотична насоченост и на авторското художествено и приложно творчество в гарнизонните военни клубове, както и на любителското творчество, развиващо се в гарнизонните военни клубове и видовете въоръжени сили;

в) набиране, съхранение, организиране и предоставяне за свободно ползване от военнослужещи, резервисти и семействата им, както и на широката гражданска общественост на книжовно наследство и съвременна литература, свързани с военната ни история, както и общо информационни източници и художествена литература;

г) разработване и разпространение на помощни и реклами материали, подкрепящи патриотичните инициативи;

д) подпомагане дейността по колекциониране, обмен и експониране на предмети с културно-историческа стойност (елементи на наградната система, оръжия, униформи, вещи и документи), както и организиране и участие в международни, национални и регионални изложби;

е) участие в инициативи по изграждането и поддържането на паметници, свързани с националната ни история;

ж) организиране и участие в национални и регионални възстановки на важни исторически събития от националната ни история;

з) издаване, съхранение и развиване на българските национални традиции и обичаи, приложното изкуство и майсторството на художествените занаяти в гарнизонните военни клубове;

и) сформиране и обезпечаване дейността на художествени състави и клубове по интереси с участието на военнослужещи и граждански лица от системата на въоръжените сили, техните семейства и членове на военно-патриотични съюзи;

й) организиране на дни на отворените врати във военни формирования;

к) други, съответстващи на специфичните цели, форми.

Дейности за постигане на целите:

а) провеждане на мероприятия с патриотично съдържание и оказване на възпитателно въздействие върху всички слоеве от населението;

б) взаимодействие с държавни и обществени институции, организации и личности, организиращи и провеждащи различни мероприятия с патриотично съдържание;

в) сътрудничество с научни институти и звена, извършващи изследвания в областта на военната история и осъществяващи дейности по патриотичното възпитание;

г) тясно взаимодействие с национално представените военно-патриотичните съюзи, организации и сдружения на военнослужещите;

д) тясно взаимодействие със структурите на общините за култура и образование по отношение на военно-патриотичното възпитание на младото поколение;

е) тясно взаимодействие с Министерството на от branата, Централно военно окръжение, Военно издателство, Военен телевизионен канал, в-к „Българска армия”, Национален военноисторически музей, Национална гвардейска част и Национална военна спортна организация;

ж) тясно взаимодействие и работа по съвместни програми с Министерството на културата и Министерството на образованието и науката по отношение на военно-патриотичното възпитание на младото поколение;

з) установяване и поддържане на връзки със сродни организации и институции в партньорските страни;

и) участие в международни и национални проекти и програми за изпълнение на основните цели на програма „Родолюбие”;

й) други, съответстващи на специфичните цели, дейности.

Индикатори за постигнати резултати:

- брой и вид на инициативи и кампании;
- брой участници в кампаниите и инициативите;
- брой и вид форми на взаимодействие, заложени в инициативи/кампании, с преките им целеви групи;
- брой иновативни и креативни методи и подходи за реализация на кампании и инициативи;
- брой изградени общности (клубове).
- брой и вид послания, разпространени чрез кампаниите.
- брой и вид инициативи, свързани с военно-патриотичното възпитание.
- брой и вид разработени програми в сферата на военно-патриотичното възпитание.
- брой осъществени срещи и конференции.
- брой потребители на библиотечно-информационните ресурси на библиотеките към гарнизонните военни клубове.

Очаквани резултати:

- Повишаване на активната гражданска позиция и включване на млади хора във военно-патриотичното възпитание – минимум

1000 млади хора, участвали в минимум 20 инициативи в поне 4 направления.

- Утвърждаване на неформални подходи и методи за насърчаване на гражданското участие – въвеждане на минимум 5 нови подхода и метода;
- Активизиране на участието на гражданите – минимум 1000 участвали в различни дискусии, дебати и конференции по различни проблеми.
- Възраждане на родолюбивите ценности и традиции за военно-патриотично възпитание – минимум 20 публични изяви.
- Включване на военнослужещи, запасни и други граждани в общности (клубове), работещи по военно-патриотичното възпитание – минимум 7 клуба.
- Изградени устойчиви нагласи към отговорен начин на живот и ефективно взаимодействие с хора и институции в обществото – минимум 1000 души участвали в минимум 20 кампании и инициативи;
- Разработени професионални модели за работата с подрастващи – деца и младежи – разработени и приложени на практика с минимум 300 млади хора.

ПОДПРОГРАМА 2: РАЗВИТИЕ НА МРЕЖА ОТ АРМЕЙСКИ КУЛТУРНО-ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ (АКИЦ)

Специфични цели:

- Въвеждане на пакет от дейности, осъществявани във всички Армейски културно-информационни центрове по програмата с цел личностното развитие и професионална реализация на целевите групи.
- Подкрепа на дейности, свързани с набиране на кадрови военнослужещи.
- Подкрепа на дейности, свързани с родолюбиви инициативи;
- Подкрепа на културно-художествени дейности, инициирани от представители на целевите групи в зависимост от потребностите им за организиране на свободното време и насърчаване на здравословния начин на живот.
- Повишаване информираността за възможностите за възстановяване и отдих чрез военно-почивното дело.
- Въвеждане и прилагане на механизми за мониторинг (вътрешен и външен) с цел гарантиране на качество и ефективност на предоставяните услуги.
- Създаване и прилагане на механизми за обратна връзка с потребителите на АКИЦ.

- Широко популяризиране и активно предлагане на дейностите с оглед на разширяване на кръга на обхванатите хора и организации.
- Предоставяне на ефективна и устойчива подкрепа на военно-патриотичните съюзи, гражданските сдружения, работещите в ГВК и другите специалисти, които работят по програмата под формата на консултации, възможности за обмяна на опит и добри практики.
- Подкрепа на дейности, насочени към иницииране, създаване и развитие на мрежа за обмяна на опит и добри практики.
- Популяризиране на работата в АКИЦ.
- Работа на терен и мобилен подход.

Форми за постигане на целите:

а) набиране, съхранение, организиране и предоставяне за свободно ползване от военнослужещи, резервисти и семействата им, както и на широката гражданска общественост на книжовно наследство и съвременна литература, свързани с военната ни история, както и общо информационни източници;

б) разработване и разпространение на помощни и реклами материали;

в) организиране на семинари, кръгли маси, лектории, дискусии и др.

г) издирване и подпомагане на индивидуални родолюбиви инициативи, авторски проекти и идеи.

д) осигуряване на среда за общуване, обмяна на идеи и подготовка на проекти, оказване на методическа помощ.

е) други, съответстващи на специфичните цели, форми.

Дейности за постигане на целите:

Информиране на обществеността за:

- организиране на инициативи и провеждане на мероприятия с патриотично съдържание;

- условията за ползване на военно-почивните бази и хотели на Агенцията;

- дейността на армейските библиотеки към гарнизонните военни клубове в страната;

- дейността на художествени състави и клубове по интереси към гарнизонните военни клубове с участието на военнослужещи и граждansки лица от системата на въоръжените сили, техните семейства и членове на военно-патриотични съюзи;

- провеждането на прегледи на любителското художествено творчество и концертни програми по повод бележити дати от националната ни и военна история и празниците на военните формирования и видовете въоръжени сили;

- провеждането на фестивали с участието на школи в областите на изпълнителското изкуство и на авторското художествено и приложно творчество в гарнизонните военни клубове;
- дейността и условията за кандидатстване за прием в детските градини към Министерството на от branата;
- условията и възможността за кандидатстване за кадрова военна служба;
- дейността на военни академии, висши военни училища, факултети, филиали и институти към тях;
- провеждането на дни на отворените врати във военни формирования;
- дейностите по подпомагане и грижи за гражданите, пострадали при или по повод от branата на страната, за военноинвалидите и военнопострадалите;
- дейностите по подпомагане на членовете на семействата на военнослужещи и граждани, изпълняващи мисии извън границите на Република България;
- спортната дейност в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия и възможностите за използване на спортната база.

Други, съответстващи на специфичните цели, дейности.

Индикатори за постигнати резултати:

- Брой създадени Армейски културно-информационни центрове;
- Брой и вид предоставени информационни услуги;
- Брой, вид и честота на предоставянето на консултации на военнослужещи и граждани.
- Брой и вид информационни кампании;
- Брой посетили обектите за възстановяване и отдих от военно-почивното дело след консултации и информация в АКИЦ;
- Брой и вид кампании и инициативи;
- Брой участвали в различни кампании и инициативи;
- Брой започнали служба в БА след информация и консултация в АКИЦ.
- Брой граждани от малки градове и села, включили се в дейности по програмата;
- Брой и вид създадени програми за повишаване на капацитета на военно-патриотичните съюзи.
- Консултирани представители на военно-патриотични съюзи, други родолюбиви организации и други специалисти, които работят с целевите групи.
- Брой идентифицирани и използвани нови ефективни методи и подходи;
- Създадена мрежа за сътрудничество.

Очаквани резултати:

- Реализиране на териториално покритие на програмата – създаване на минимум 25 АКИЦ (2014 – 6; 2015 – 8; 2016 – 11).
- Повищена информираност на млади хора за възможностите за професионална и личностна реализация в БА – минимум 3000 млади хора получили информационни услуги;
- Повишаване информираността и активността в използването на възстановителните и почивните бази от военно-почивното дело – минимум 3000 получили информация и консултации за това.
- Повищени знания, умения и ориентация за интеграция в различните сфери на общество-политическия и икономически живот на страната.
- Минимум 2000 млади хора получили специализирани консултации;
- Подобряване на възможностите за реализация на хората в малките населени места и селските райони – минимум 20% от младите хора, взели участие в различни инициативи, живеят в малки населени места и села.
- Повищена активност на членовете на военно-патриотичните съюзи и работещите в ГВК – минимум 300 участвали в минимум 20 различни форми на военно-патриотична дейност и семинари.
- Идентифицирани и популяризираны добри практики;
- Създадена мрежа на активисти на военно-патриотични съюзи и работещи в ГВК – минимум 5 организации сдружения и 20 работещи в мрежата.

VII. КОНТРОЛ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА

Контрол

Контролът по изпълнението на Програмата се осъществява от министъра на от branата.

Наблюдение

Мониторинг на текущото изпълнение на утвърдените дейности по финансираните проекти и верифициране на постигнатите резултати се извършва от Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело".

Наблюдение на текущи дейности и проекти се извършва от Дирекция „Военни клубове и военно-патриотично възпитание“ в съответствие с функциите, описани в Устройствения правилник на Агенцията, както и от служители на териториалните структури на дирекция „Военно-почивно дело“, сектори „Военни клубове“..

Оценка

Предвижда се да бъдат осъществени междинни (след пилотното прилагане през първата година и след втората) и крайна оценки по Програмата за установяване на съответствието, ефективността, ефикасността и устойчивостта при изпълнението ѝ, както препоръки и мотиви за осъществяване на Програмата за следващ период.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИА
„ВОЕННИ КЛУБОВЕ И
ВОЕННО-ПОЧИВНО ДЕЛО”
СОТИР УШЕВ

